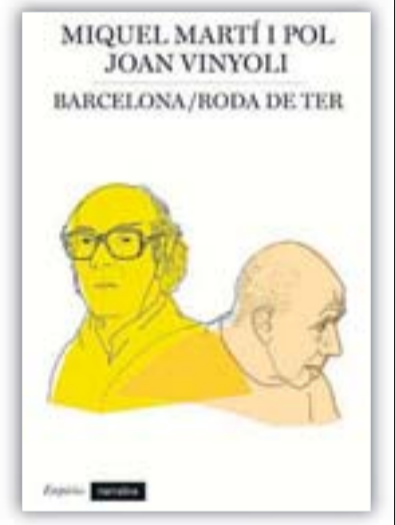

01. JOAN VINYOLI ACOMPANYAT DE LA SEVA DONA, TERESA SASTRE, A LA PLATJA. 02. EL POETA RETRATAT PER PILAR AYMERICH EL 1964. 03. DIBUIX DE J.M. SOSTRES. ARXIU COMARCAL DE LA SELVA (SANTA COLOMA DE FARNERS)

CINC ANYS D'AMISTAT I DUBTES

Joan Vinyoli i Miquel Martí i Pol es van veure per primera vegada a l'Editorial Labor -on treballava el primer- a finals dels 50. Es van retrobar la primavera del 1978 a casa de Martí i Pol, quan els dos ja havien escrit llibres importants i s'havien llegit. "En Vinyoli i jo no ens vam escriure mai només com a poetes -recordava Martí i Pol al pròleg de *Barcelona / Roda de Ter*, que Empúries acaba de reeditar-. Ens escrivíem com a amics i, si bé del que més parlàvem era de poesia, cosa perfectament comprensible, la preocupació que cadascun de nosaltres manifestava pels problemes personals, familiars, etc., de l'altre, era d'una absoluta autenticitat". L'intercanvi de cartes reflecteix les inseguretats, fílies literàries i dubtes quotidians de dos grans poetes catalans de la segona meitat del segle XX.

però si fas serials per a la tele et castigarà sense misericòrdia -resumeix-. La poesia no pot compartir el llit amb la metafísica. Aquesta és la meua opinió. El que Vinyoli busca és l'Absolut, una cosa religiosa més que no pas filosòfica. En les qüestions metafísiques, o t'hi llances de cap com sant Joan de la Creu o acabes fracassant". Margarit fa referència als que considera els grans enemics de la poesia: el críptic i el tòpic. Pel que fa al primer punt, escriu que "la poesia ha de manejar símbols que serveixin a tothom, que no siguin tan restringits que serveixin només al poeta". L'altra banda, la del tòpic, és "un ús tan comú" que no procura altra cosa "que cansament retòric" quan es llegeix. És quan Vinyoli "comença a baixar a terra i es fa conscient que el poema és molt més, i molt menys alhora", que naixerà l'autor que interessa i

La gran dècada
De 'Tot és ara i res' fins a 'Cercles'

fascina Margarit i que escriu poemes com *Una làpida, A les tres copes dic això* i *De set a nou*, tots de *Realitats*, o *Queralbs, Retrat de família* i *Happyfew*, de *Tot és ara i res* (1970), que Margarit relaciona amb l'amant del poeta. "Ho explico al pròleg perquè no és cap secret -diu Joan Margarit-. I passa el mateix amb els problemes amb l'alcohol. Si a ell no li va importar que una i altra cosa se sabessin, perquè ho hauria d'amagar?"
L'antologia inclou una representació extensa de llibres com *Encara les paraules* (1973) i *Ara que és tard* (1975). La tria de *Vent d'aram* (1976), *El griu* (1978) i *Cercles* (1979) és una mica menys generosa. "El millor Vinyoli és el que va de *Tot és ara i res*, publicat el 1970, fins a *Cercles*. La dècada dels 70 és el seu gran moment.

POESIA COMPLETA
JOAN VINYOLI
LABUTXACA
PRÒLEG D'ENRIC CASASSES
500 PÀG./14,90 €

S'ha lloat molt *Domini màgic* (1984) i *Passeig d'aniversari* (1984), però jo hi veig una certa confusió". Jordi Llavina recorda que en l'antologia de Margarit desapareix *El llibre d'amic*: "El va escriure entre el 1955 i el 1959 però el va publicar el 1977. És la quinta essència d'aquesta corda metafísica -diu-. «Vares venir fins on jo dormia / i em vas despertar, / i em vas convidar a tenir set, / una gran set per a la qual / et vas fer copa on jo la pogués beure». Es pot llegir com l'aspiració de fusió amb Déu, però també des d'un punt de vista més terrenal".
Llavina fa arribar el vessant metafísic de Vinyoli fins a l'últim cant d'*Elegia de Vallvidrera*, el poema amb què tanca *Passeig d'aniversari*, publicat poc abans de la seva mort, el 30 de novembre del 1984. "Comença referint-se a l'aridesa creixent de l'hivern. L'únic que li queda és «l'enderroc dels anys», la memòria. Arriba a dir que és «una golfa plena de mals endreços». I llavors recorda com un dia una llum el va enlluernar tant que es va quedar cec, «però vident d'una cosa certa, certíssima». Aquesta llum és la poesia, que li salva la vida. Vinyoli tanca l'obra par-

lant d'una cosa molt vaporosa però amb uns referents que són molt palpables". Margarit comparteix aquesta visió de la força de la poesia: "En un poema hi ha d'haver entrega i emoció. Un poema t'ajuda a no tirar-te per la finestra. Fa poc em van dir que la poesia era inútil i em vaig enfadar molt. ¿Com ha de ser inútil, una cosa que et salva?"
Conquerir la llibreria
Coincideixen tres novetats als taulells, i en vindran dues més
A més de l'antologia de Margarit, La Butxaca acaba de reeditar la *Poesia completa* de Vinyoli, que inclou les *Versions* de Rilke -un dels seus grans referents- i *Sis poemes* de Nietzsche. I Empúries recupera la correspondència entre Vinyoli i Martí i Pol. En els pròxims mesos apareixeran dos títols més: una antologia en castellà traduïda per Carlos Vitale i amb pròleg de Jordi Llavina, *La mano del fuego*, pensada sobretot per als lectors iberoamericans, i l'aplec dels articles que Llavina ha publicat sobre el poeta, *Neu, fang, rosada, constel·lació*, paraules que provenen de *Llibre d'amic*. ♦♦